

רשות החשמל, החלטה מישיבה מס' 751 מיום 18.10.2026

החלטה מס' 75104 – הגדלת מכסה במסגרת אסדרת השוק הבילטרלית בהולכה והתאמות בשל
מגבלות הזרמה וטעינה

שלום רב,

למסמך זה מצורפים החלקים הבאים:

1. תקציר ההחלטה

2. ההחלטה המלאה

תקציר ההחלטה

בהחלטה זו קובעת הרשות מכסה נוספת שתתווסף למכסה הראשונית שנקבעה למתקני אנרגיה מתחדשת במסגרת החלטה מס' 71101 בנושא אסדרת שוק בילטרלית למתקני ייצור ואגירה המחוברים או המשולבים ברשת ההולכה. המכסה הנוספת תהיה בהיקף של 2,000 מגה-וואט והיא תעמוד בתוקף עד ליום 30.6.2028. הרשות קובעת תיקונים לאסדרה בנוגע לגודל החיבור, שיחולו רק על מיתקנים שיוקמו במסגרת המכסה הנוספת.

כמו כן, בשל מגבלות הזרמה וטעינה שהתקבלו בסקרי החיבור במכסה הראשונית, קובעת הרשות מנגנון שעל בסיסו יבוצעו התאמות למקדמי ההתאמה (Capacity Credit) של המתקנים המוגבלים.

רשות החשמל, החלטה מישיבה מס' 751 מיום 18.10.2026

החלטה מס' 75104 – הגדלת מכסה במסגרת אסדרת השוק הבילטרלית בהולכה והתאמות בשל מגבלות הזרמה וטעינה

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו – 1996 ויתר סמכויותיה על פי דין, ובהמשך להחלטה מס' 71101 מיום 19.5.2025 בנושא "אסדרת שוק בילטרלית למתקני ייצור ואגירה המחוברים או המשולבים ברשת ההולכה" (להלן: "**החלטה 71101**" ו"**האסדרה**" או "**המכסה הראשונית**", בהתאמה), קובעת בזאת רשות החשמל (להלן: "**הרשות**"), כדלקמן:

1. באסדרה תתווסף מכסה בהיקף של 2,000 מגה-וואט, המיועדת למתקני ייצור באנרגיה מתחדשת, לרבות בשילוב אגירה, המחוברים או המשולבים ברשת ההולכה, שתהיה בתוקף עד לסיום המכסה או עד ליום 30.6.2028, לפי המוקדם מביניהם, בשינויים המפורטים בלוח תעריף 6.5 - 11 (להלן: "**המכסה השנייה**"). לוח תעריף 6.5 - 11 יתוקן בנוסח המצורף בנספח להחלטה זו.
2. מבקש חיבור אשר מחזיק בסקר חיבור או בבקשת חיבור שהוגשו במסגרת המכסה הראשונית, רשאי לפנות למנהל המערכת לצורך עדכון נתוני המתקן בהתאם לתנאי המכסה השנייה. שמירת המקום ברשת וסדר בדיקת הבקשות לא ישתנו בעקבות הפניות לתיקון כאמור. לחלופין, רשאי מבקש החיבור להודיע למנהל המערכת כי הוא מוותר על ההתחייבות לחיבור והזרמה שניתנה לו ומנהל המערכת יפעל בהתאם לקבוע בסעיף (ב)3 לאמת מידה 35כ5.
3. כללים לקביעת מקדמי ההתאמה למתקנים באסדרה שסקרי החיבור שקיבלו כוללים מגבלות שונות, לרבות מגבלות הספק או מגבלות טעינה. הנספח לאמת מידה 85ב יתוקן בנוסח המצורף בנספח להחלטה זו.
4. תחילה ותחילה: תחילת התיקונים ממועד פרסומם ברשומות, בנוסחם הסופי כפי שיפורסם ברשומות, והם יחולו על תעודות זמינות שינפיק מנהל המערכת לאחר יום התחילה. התיקון לנספח לאמת מידה 85ב יחול גם על תעודות זמינות במסגרת המכסה הראשונית.
5. בתום חמש השנים ממועד כניסתם לתוקף של התיקונים באמות המידה ובלוחות התעריפים, הרשות תבחן אם הושגו יעדי האסדרה והאם האסדרה נדרשת או שנחוץ לבצע בה תיקונים נוספים והכל בהתאם לסעיף 24 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021.

ביאורים:

קביעת מכסה נוספת למתקני ייצור באנרגיה מתחדשת

1. בהחלטה 71101 נקבע כי היא חלה על מתקני אנרגיה מתחדשת שיקבלו אישור תעריף במסגרת האסדרה עד ליום 30.6.2027 או עד למכסה של 2,000 מגה-וואט במונחי גודל חיבור, לפי המוקדם מביניהם. למתקני ייצור פוטו-וולטאיים בשילוב אגירה (להלן: "**מתקנים משולבים**") במכסה הראשונית נקבע כי היחס בין קיבולת האגירה להספק הייצור המותקן של המתקן הפוטו-וולטאי (DC), לא יעלה על 7 (להלן: "**יחס אגירה ל-PV**").
2. עם פרסום החלטה 71101 ולאחריה, הוגשו למנהל המערכת מספר רב של בקשות חיבור ביחס למכסה הראשונית. נכון להיום, היקף ההספק שלגביו ערך ומסר מנהל המערכת סקרי החיבור במסגרת האסדרה עומד על כ-2,500 מגה-וואט למתקנים משולבים ועוד כ-800 מגה-וואט למתקני אגירה עצמאיים. יצוין כי שני מתקני אגירה עצמאיים בהיקף של 300 מגה-וואט הוסרו מהמכסה לבקשת היזם, ובשל כך מנהל המערכת עורך סקרי חיבור למתקני אגירה עצמאיים נוספים.¹
3. עם פרסום סקרי החיבור בחן הצוות המקצועי ברשות את האמור בהם לצורך ייעול והפקת לקחים באשר לדרישות האסדרה בנוגע לאופי המתקנים הצפויים לקום במסגרתה, ובפרט באשר ליחס האגירה ל-PV, ולגודל החיבור של כל מתקן.
4. מבחינה זו עולה, בין היתר, כי ישנם מתקנים המתוכננים באופן שבו היקף ההספק הפוטו-וולטאי נמוך ביחס לגודל החיבור, על אף עמידה בדרישת יחס האגירה ל-PV שנקבע באסדרה, זאת תוך ניצול מירבי של יחס האגירה ל-PV. הרשות סבורה כי מתקנים אלו אינם מביאים לניצול יעיל של משאב הרשת, שהוא, כידוע, משאב ציבורי במחסור.
5. עוד יצוין כי בימים אלה מנהל המערכת עורך סקרי חיבור נוספים, אשר עשויים לקבל אישור תעריף טרם מועד פקיעת המכסה הראשונית שנקבע כאמור בהחלטה 71101 ליום 30.6.2027 ומבלי שקיימת מכסה מספקת להקמתם במסגרת האסדרה.
6. לאור האמור ועל מנת להבטיח רציפות רגולטורית ויכולת לקדם מתקני אנרגיה מתחדשת נוספים במסגרת האסדרה, הרשות מגדילה את היקף המכסה ב-2,000 מגה-וואט נוספים. מכסה זו תהיה בתוקף עד ליום 30.6.2028 או עד למיצוי המכסה, לפי המוקדם מביניהם. עם זאת, הרשות קובעת פרמטר מחייב נוסף שיחול על המכסה השנייה כמפורט להלן.

¹ בהתאם להחלטה מס' 72203 מיום 3.9.2025 בנושא קביעת סדר בדיקת בקשות לסקרי חיבור באסדרת השוק.

7. היחס בין הספק הייצור הפוטו-וולטאי (במונחי DC) לגודל החיבור לא יפחת מ-1 (להלן: "יחס PV לגודל חיבור"); קביעת פרמטר זה נובעת מסקרי חיבור במסגרתם נקבע גודל חיבור הגדול באופן משמעותי ביחס להיקף הייצור הפוטו-וולטאי, באופן שגורם להקצאת רשת לא יעילה.
8. ככל שהמכסה הראשונית מוצתה (היינו- כשניתנו אישורי תעריף בהיקף של 2,000 מגה-וואט), מבקש חיבור אשר מחזיק בסקר חיבור או בבקשת חיבור שאינם עומדים ביחס PV לגודל חיבור כמפורט לעיל, רשאי לפנות למנהל המערכת לצורך עדכון נתוני המתקן בהתאם ליחס המעודכן המחייב עבור המכסה השנייה. מובהר כי התיקון לא יאפשר החזרת תשלום ששילם המבקש עבור חיבור והזרמה וכן לא יאפשר הארכת מועד ההתחייבות לחיבור, וזאת בהתאם לקבוע בסעיף (ד)(2) לאמת מידה 35כו5. עוד יובהר כי בעקבות הבקשות לעדכון כאמור לא תבוטל שמירת המקום ברשת למבקש חיבור המחזיק בסקר חיבור ולא ישתנה סדר בדיקת הבקשות למבקשי חיבור שטרם קיבלו סקר חיבור.
9. ככל שהמכסה הראשונית מוצתה ומבקש החיבור אינו מעוניין לעדכן את נתוני המתקן בהתאם לדרישות המכסה השנייה, יודיע למנהל המערכת כי הוא מוותר על ההתחייבות לחיבור והזרמה שניתנה לו, ומנהל המערכת ישיב לו 90% מהתשלום ששולם בעבור ההתחייבות לחיבור והזרמה, כקבוע בסעיף (ב)(3) לאמת מידה 35כו5.
10. ככל שהספק של מתקן אחד נכנס בחלקו בגדרי המכסה הראשונית ובחלקו האחר בגדרי המכסה השנייה, יחס ה-PV לגודל החיבור יחושב כממוצע משוקלל של היחס שהופיע בסקר או בבקשת החיבור הקיימים ושל היחס המעודכן כאמור לעיל. לדוגמה, מתקן שסקר החיבור שלו למתקן של 100 מגה-וואט כולל יחס PV לגודל חיבור של 0.5, כאשר נותרה מכסה ראשונית של 60 מגה-וואט בלבד, יעדכן את היחס בהתאם לחישוב כדלקמן: 60 מגה-וואט ביחס של 0.5, ו-40 מגה-וואט ביחס מעודכן של 1, כאשר יחס ה-PV לגודל החיבור המשוקלל למתקן כולו יהיה 0.7.
11. יובהר כי מטרתה של המכסה השנייה היא לתת מענה למתקנים הנמצאים בהליכי ייזום מתקדמים. לקראת מועד פקיעת המכסה השנייה, הרשות תידרש להארכת האסדרה תוך בחינת מכסות נוספות ויתר תנאי האסדרה.
12. עוד יובהר כי במסגרת החלטה זו אין שינוי בהיקף או במועדי המכסות האחרות שנקבעו במסגרת החלטה 71101 (אגירה עצמאית ומתקני השבת אנרגיה מפסולת).
13. הרשות פרסמה הבהרה ליזמים המבקשים להקים מתקני אגירה בעניין הצורך בבחינת תחרותיות ענפית וריכוזיות כלל משקית כתנאי הכרחי לקבלת אישור לסגירה פיננסית.² הרשות מדגישה אף

² הבהרה בעניין הצורך בבחינת תחרותיות ענפית וריכוזיות כלל משקית לעניין מתקני אגירה.

במסגרת החלטה זו כי בעקבות הוספת "אגירת חשמל" לרשימת הזכויות לפי הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, נדרש אישור תחרותיות בטרם הענקת רישיון ייצור למתקני אגירה. מובהר כי יזמים שמחזיקים בהתחייבות תקפה לחיבור והזרמה ביחס למתקני אגירה או שהגישו בקשה להתחייבות שכזו, נדרשים לאישור תחרותיות **כתנאי לקבלת אישור הרשות לסגירה פיננסית**.

התאמות למקדמי התאמה של מתקנים שנקבעו להם מגבלות בסקר החיבור

14. חלק ניכר מסקרי החיבור שנמסרו למבקשי החיבור על ידי מנהל המערכת כוללים מגבלות שונות, ובכלל זה מגבלות על גודל החיבור האפשרי, מגבלות הזרמה ומגבלות טעינה, וזאת למספר שנים לא מבוטל החל ממועד ההפעלה המסחרית ועד להשלמת פרויקטים מערכתיים רלוונטיים (להלן: **"תקופת המגבלה"**).

15. מתקנים עם מגבלות כאמור הם מתקנים שהתועלת שלהם למערכת – המשוקפת באמצעות מקדמי ההתאמה הקבועים בנספח לאמת מידה 85 (להלן: **"מקדמי ההתאמה המקוריים"**) – פחותה.

16. בשל הקושי של מנהל המערכת להעריך באופן מדויק את היקף המגבלות שצוינו בסקרי החיבור, קובעת הרשות את מקדמי ההתאמה למתקני אגירה שיחולו בתקופת המגבלה, כמפורט להלן: א. במתקן משולב, בגין הספק אגירה בגובה הספק ה-PV (במונחי DC), ולא יותר מגודל החיבור – יחול מקדם ההתאמה המקורי;

ב. במתקן משולב, בגין הספק אגירה העולה על הספק ה-PV (במונחי DC) ולהספק של מתקן אגירה עצמאי – פקטור F הקבוע בנספח לאמת מידה 85 יהיה שווה ל-0.15.

17. בשימוע שקדם להחלטה זו, הציעה הרשות להחיל מקדם התאמה מעודכן של 15% על מתקני האגירה ללא תלות במספר שעות האגירה של המתקן (Duration). בהחלטה זו, קובעת הרשות שמקדם ההתאמה של הספק אגירה כאמור בסעיף 16' יעמוד על עד 15%, כפונקציה של שעות האגירה של המתקן.

18. לדוגמה, מתקן של 4 שעות אגירה בגודל חיבור של 100 מגה-וואט עם הספק PVdc של 60 מגה-וואט, יקבל בתקופת המגבלה מקדם התאמה משוקלל המחושב לפי 60% עבור 60 מגה-וואט ו-11% (המחושב בהתאם לנוסחת CCV הקבועה בנספח לאמת מידה 85 כאשר $F=0.15$) עבור 40 המגה-וואט הנוספים (מקדם ההתאמה המשוקלל של המתקן יהיה שווה לכ-40%).

19. הרשות סבורה כי בהינתן אי-הוודאות באשר להיקף המגבלות בפועל, מנגנון זה מהווה איזון ראוי בין הצורך בוודאות של השוק באשר לתנאים המסחריים שיחולו על המתקן, לבין עלויות עודפות אפשריות כתוצאה מתשלומים שאינם משקפים את תועלת המתקנים בפועל, עלויות אשר יוטלו על ציבור צרכני החשמל.

20. המנגנון כאמור יחול על מתקני ייצור פוטו-וולטאיים בשילוב אגירה עם מגבלות הזרמה או טעינה במכסה הראשונית ובמכסה השנייה.

21. יובהר כי במהלך תקופת המגבלה המתקן לא יהיה זכאי לפיצוי על אנרגיה לא מיוצרת בשל מגבלות טעינה או הזרמה.
22. עוד יובהר כי ככל שסקר חיבור מציין מגבלה על גודל החיבור עד להשלמת פרויקט מערכת, המתקן יהיה זכאי למכור תעודות זמינות אך ורק בגין ההספק המירבי שאושר בסקר החיבור. מובהר כי במקרה כזה, מקדם ההתאמה שיחול על גודל החיבור שאושר יהיה מקדם ההתאמה המקורי. עוד מובהר כי במקרה כזה, מקדם ההתאמה שיחושב למתקן בהתאם לנוסחה שבנספח לאמת מידה 85ב, ייקח בחשבון את גודל החיבור שאושר בסקר.
23. במסגרת ההתייחסויות לשימוע חלק ממבקשי החיבור טענו כי הסקרים אינם בהירים דיים וכי לא ניתן לגזור מהמגבלות המופיעות בהם משמעויות מסחריות לעניין האופן שבו יחול על המתקן מנגנון עדכון מקדמי ההתאמה הקבוע בהחלטה זו. הרשות הנחתה את מנהל המערכת להבהיר למבקשי חיבור שירצו בכך את המגבלות המופיעות בסקרים ואת המשמעויות הנגזרות מהן.

תחילה ותחלה

24. התיקונים ייכנסו לתוקף ממועד פרסומם ברשומות. מקדמי ההתאמה הקבועים במסגרת התיקון לנספח לאמת מידה 85ב, יחולו גם על מתקנים שקיבלו סקרים שנקבעו בהם מגבלות ויונפקו להם תעודות זמינות במסגרת המכסה הראשונית.
25. יוזכר כי כבר בהחלטה 71101 צוין כי מתקנים בעלי מגבלות הזרמה או טעינה עשויים לקבל מקדמי התאמה נמוכים יותר וזאת בשל הגמישות הפחותה שלהם.
26. בהחלטה זו קובעת הרשות את אופן ההפחתה למתקנים אלו בעת קביעת מקדם ההתאמה במסגרת הנפקת תעודת הזמינות, אשר יחולו כאמור גם על מתקנים שכבר קיבלו סקרי חיבור במסגרת האסדרה.